

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. +370 679 73 210, el. p. info@lrkm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-12- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BIBLIOTEKŲ ĮSTATYMO NR. I-920 5, 6¹ IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Bibliotekų įstatymo pakeitimo projektas).

Nutarimo projektas buvo pataisytas atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, pateiktas 2023 m. lapkričio 24 d. raštu Nr. NV-2937.

I. Sprendžiama problema	<p>Šiuo metu Bibliotekų įstatyme reglamentuojamos detalios nepriekaištingos reputacijos sąlygos Lietuvos nacionalinės, apskričių, savivaldybių viešųjų ir valstybinės reikšmės bibliotekų vadovams, taip pat pretenduojantiems šias pareigas eiti asmenims, neatitinka kitų kultūros įstaigų veiklą reglamentuojančių įstatymų (LR kultūros centrų įstatymo, LR muziejų įstatymo, LR profesionaliojo scenos meno įstatymo) nuostatų, kuriuose nepriekaištinga reputacija įstaigų vadovams apibrėžta taip, kaip tai nustato LR valstybės tarnybos įstatymas.</p> <p>Esamas teisinis reguliavimas nenustato galimybės LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka nurašytas Lietuvos bibliotekų fondo knygas neatlygintinai perduoti fizinių ir juridinių asmenų nuosavybėn. Bibliotekos vadovaujasi Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 531 patvirtinta Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarka ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1250 patvirtintu Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašu, kurie nurašytoms knygoms nustato tik likvidavimo (išvežimo utilizuoti) arba sunaikinimo procesą. Tai sukelia neigiamas visuomenės reakcijas, nes, visuomenės požiūriu, knygos yra specifinis valstybės ar savivaldybės turtas, kurio vertė yra ne tiek materialinė, kiek simbolinė (intelektinis kūrinys, tekstinės ir vaizdinės informacijos saugojimo priemonė, bendravimo forma).</p> <p>Atsižvelgiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, tikslinama Bibliotekų įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje pateikta nuoroda į Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymą, vietoje jo nurodant pakeistą</p>
-------------------------	--

	Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pavadinimą. Siekiant teisėkūros ekonomiškumo, keičiamos Bibliotekų įstatymo 6 ¹ straipsnio 2 ¹ dalies nuostatos, kad savivaldybės viešosios bibliotekos vadovas gali būti skiriamas be konkurso antrajai 5 metų kadencijai, jeigu jo eitos kadencijos metu visuose kasmetiniuose veiklos vertinimuose jo metų veikla buvo įvertinta <i>gerai</i> arba <i>labai gerai</i> į <...> jo metų veikla buvo įvertinta kaip <i>atitinkanti lūkesčius</i> ir (ar) <i>viršijanti lūkesčius</i> .
II. Siūlomos priemonės	<p>1. Bibliotekų įstatymo pakeitimo projekte siūloma:</p> <p>1) atsisakyti nuostatos dėl detalių nepriekaištingos reputacijos sąlygų vardijimo Lietuvos nacionalinės, apskričių, savivaldybių viešųjų ir valstybinės reikšmės bibliotekų vadovams, taip pat pretenduojantiems šias pareigas eiti asmenims, ir teikti blanketinę nuorodą į Valstybės tarnybos įstatymą. Siekiant užtikrinti vienodą kultūros įstaigų vadovų darbo santykių reglamentavimą, nustatyti, kad paaiškėjus, jog Lietuvos nacionalinės, apskričių, savivaldybių viešųjų ir valstybinės reikšmės bibliotekų vadovas neatitinka nepriekaištingos reputacijos kriterijų, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija priima sprendimą vadovą atleisti iš pareigų ir nutraukia su juo sudarytą darbo sutartį;</p> <p>2) nustatyti galimybę Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka nurašytas Lietuvos bibliotekų fondo, išskyrus senų, retų ir ypač vertingų knygų ir rankraščių fondą ir nacionalinio publikuotų dokumentų archyvinį fondą, knygas prieš jas likviduojant neatlygintinai perduoti fizinių ir juridinių asmenų nuosavybėn kultūros ministro nustatyta tvarka.</p>
III. Priemonių kaštai	Bibliotekų įstatymo pakeitimo projektui įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Bibliotekų įstatymo pakeitimo projektą bus užtikrintas teisinio reguliavimo suderinamumas tarp Bibliotekų įstatymo ir kitų kultūros įstaigų veiklą reglamentuojančių įstatymų bei vienodas įstaigų vadovų nepriekaištingos reputacijos nuostatų taikymas visuose kultūros sektoriuose. Be to, bus įtvirtinta nuostata dėl galimybės bibliotekoms pripažintas nereikalingomis arba netinkamomis naudoti bibliotekų fondo nurašytas knygas neatlygintinai perduoti fizinių ir juridinių asmenų nuosavybėn. Siūlomos teisinės nuostatos teigiamas rezultatas – visuomenės viešojo intereso ir knygos funkcionalumo išlaikymas (perskaitomumas, atvertimas, tvarumas).

Bibliotekų įstatymo pakeitimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriais pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Bibliotekų įstatymo pakeitimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos naujos sąvokos.

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Bibliotekų įstatymo pakeitimo projekte yra nuostatų, kurios turėtų įsigalioti nuo 2024 m. sausio 1 d., tačiau nesant pagrindo jo svarstyti skubos tvarka ir nebesant Lietuvos Respublikos Seimui galimybės priimti projektą iki nurodytos datos, įsigaliojimas būtų taikomas bendra tvarka (t. y. siejamas su priėmimu, o ne konkrečia data), išskyrus nuostatas, kurios įsigalios nuo 2024 m. liepos 1 d.

Kultūros ministerijos parengtas Bibliotekų įstatymo pakeitimo projektas (TAIS reg. Nr. 23-15067) buvo teiktas derinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija darbo tvarka nurodė, kad pastabų neturi. Finansų ministerija jį suderino be pastabų, Vidaus reikalų ministerija pateikė pastabas, į kurias buvo atsižvelgta. Teisingumo ministerija pateikė pastabas, į kurių dalį buvo atsižvelgta, dėl pastabos, į kurią nebuvo atsižvelgta, teikiama derinimo pažyma (suderinta darbo tvarka).

Bibliotekų įstatymo pakeitimo projektą parengė Kultūros ministerijos Atminties institucijų politikos grupės (vadovė Rūta Pileckaitė-Vasilienė, tel. +370 608 45 973, el. p. ruta.pileckaite@lrkm.lt) patarėja Gražina Lamanauskienė, tel. +370 608 45 980, el. p. grazina.lamanauskiene@lrkm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai..
2. Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Aiškinamasis raštas, 4 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo Nr. I-920 5, 6¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
5. Derinimo pažyma, 1 lapas.
6. Lietuvos bibliotekų tarybos 2023 m. balandžio 5 d. posėdžio Nr. EK10-1 protokolo išrašas, 1 lapas.
7. Bibliotekų įstatymo pakeitimo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Kultūros ministras

Simonas Kairys

